

Søknad om dispensasjon

Søknad om tillatelse til tiltak på et automatisk fredet kulturminne eller i sikringssonen berøres av svalbardmiljøloven (sml) §§ 42, 44 og 45 i. Eksterne søkere (private eiere, statsselskap m.fl.) skal søke tillatelse i medhold av sml § 44 første ledd.

Når Sysselmannen selv utfører arbeider som krever tillatelse, benyttes sml § 45 annet ledd.

For kulturminner som er vedtaksfredet med hjemmel i § 39 første ledd pkt. c, skal dispensasjonshjemmelen i § 22 første ledd benyttes.

Krav til søknaden

Søknad om tillatelse til tiltak på et automatisk fredet kulturminne eller i sikringssonen må være godt dokumentert. Det er eier/søker som har ansvaret for at søknaden er tilstrekkelig opplyst. Innholdet i søknaden må tilpasses det enkelte tiltaket; behovet for dokumentasjon vil variere. Dokumentasjonen må være tilstrekkelig til at myndighetene kan forstå omfanget og konsekvensene av tiltaket, særlig med tanke på materielle inngrep, endringer og håndverksmessig utførelse.

Innhold søknad

Søknaden bør inneholde:

- søkers navn, adresse, telefonnummer og eventuell kontaktperson
- kart med avmerking av kulturminnet, bygningens/objektets navn
- beskrivelse av nåværende situasjon med fotografier
- beskrivelse av tiltaket, hva som skal gjøres, utforming, materialbruk etc.
- relevante tegninger/skisser i målestokk, minimum plantegning, snitt og fasader der det er nødvendig – bruk av farger kan tydeliggjøre hva som fjernes og tilføyes
- relevante detaljtegninger, for eksempel av nye tekniske løsninger
- begrunnelse
- eventuelle historiske tegninger og bilder der dette er relevant (for eksempel ved tilbakeføring)
- henvisning til eventuelle styringsdokumenter, vedtak, møter e.l. der tiltaket er omtalt

Nærmere om vanlig vedlikehold på fredete bygninger og istandsetting

Vanlig vedlikehold kan utføres uten søknad om tillatelse. Definisjonen av vedlikehold er i denne sammenhengen svært snever. Dette kan være fornying av takpapp, utskifting av knuste glass, fornying av vinduskitt, utskifting av små tredeler som er skadet med nøyaktig kopi etc. Større istandsettingsarbeider og endringer krever tillatelse fra Riksantikvaren. Ved tvil skal Sysselmannen kontaktes.

Rådene for vedlikehold og istandsetting er basert på grunnprinsipper innen bygningsvernet. De viktigste er:

- Mest mulig av alle deler av bygningen skal bevares. Derfor må inngrepene ved vedlikehold og utbedring være så små som mulig.

- Det er bedre å vedlikeholde framfor å reparere, og det er bedre å reparere framfor å skifte ut.
- Det må brukes like materialer og metoder, både ved vedlikehold og eventuell utskifting.
- Skjulte deler av bygningen (konstruksjoner) er like viktige å ta vare på som synlige (overflater).
- Hvis man må endre, er det bedre å føye noe til enn å fjerne originale eller gamle deler. Det beste bygningshistoriske "arkivet" er bygningen selv.
- Gamle ombygginger og endringer av en bygning er ofte viktige å bevare. De kan fortelle om bygningens livshistorie gjennom skiftende stilretninger og bruk.
- Når noe fjernes eller endres, skal aktuell dokumentasjon bli nedtegnet og arkivert. I spesielle tilfeller sikres dokumentasjonen ved lagring av den fjernete bygningsdelen.
- Endringer skal om mulig være reversible. Når behovene endrer seg, kan de nye elementene fjernes og bygningen framstå slik den var før endringen.